

■ AMORUL DOCTOR

de Pascal Bentoiu

Am mai avut prilejul să ne oprim asupra spectacolelor susținute de studenții Conservatorului „Ciprian Porumbescu“ din București. Putem afirma că, de fiecare dată, ele se transformă în evenimente, prin valoarea interpretilor, prin titlurile abordate și, mai cu seamă, prin originalitatea regiei, eliberată de canoane și clișee, surprinzătoare. Aceste calități pot fi întâlnite și în cea mai recentă premieră, **Amorul doctor** de Pascal Bentoiu.

Opus de referință în creația noastră lirică postbelică, lucrarea prezintă, la prima impresie, o manieră compozițională eteroclită — stiluri diferite, contradictorii, antagonice chiar. Numai că din această diversitate se nasc comicul, surpriza, prospețimea. Întâlnim fraze de belcanto italian în momente fals patetice, alături de ritmuri dansante sau de jazz în scene tensionate, alerte, palpitante. Pascal Bentoiu probează aici, poate mai mult decât în alte opere, un incontestabil simț dramaturgic, apropiindu-se mult de savoarea replicii lui Molière. Este, aceasta, o privire innoitoare a creatorului în teatrul liric contemporan. Polii, de altfel, tind să... se apropie: nu o dată, montările de teatru merg azi spre o „muzicalizare“, în sensul stabilirii unui ritm cvasimuzical, ce potențează textul, amplificând, totodată, tensiunea, în vreme ce teatrul liric parcurge o parte din drum spre teatrul de dramă, în căutarea fires-

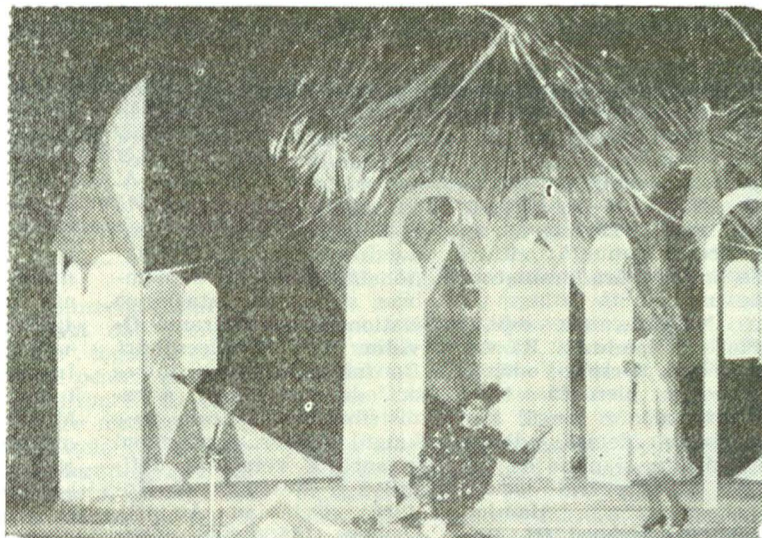
Data premierei : 13 aprilie 1987.
Regia: ANGHEL IONESCU ARBORE. Dirijor: AUREL NICULESCU. Scenografia: SILVIU IONIȚA. Coregrafia: ADINA CEZAR.

Solști: SIMINA IVAN, IRINA SÂNDULESCU-BĂLAN, PAUL BASACOPOL, CORNEL TUDOSIE, IMRE SCHIPP, NICOLAE RAICIU, SEVER BARNEA, MIHNEA LAMATIC.

cului, a unei mai atente transmiteri a textului literar, în fine, sporind importanța jocului actoricesc.

De aproape două decenii, regizorul Anghel Ionescu Arbore și-a legat numele de spectacolele studenților bucureșteni. În ciuda scurgerii timpului, el pare să rămână un „tînăr furios“ în regia noastră de operă. Declarînd război fățiș manierismului din jocul interpretilor teatrului liric, el apelează, nu o dată, poate și cu intenții pedagogice, la atitudini contrare celor greșit împămîntenite. Interpreții săi cîntă într-o continuă mișcare, în poziții neobișnuite la operă, devenind astfel personaje credibile; tehnica vocală nu-i paralizează. În **Amorul doctor**, spre exemplu, Simina Ivan și Irina Săndulescu-Bălan ajung să facă, la propriu, o serioasă lecție de gimnastică aerobică, fără însă ca frumusețea glasurilor să fie vreun moment alterată. Este surprinzător în ce măsură această mișcare își găsește justificarea în muzica lui Pascal Bentoiu. Cum muzicală este și neconținută miș-

Scenă din
spectacol

care a basului Paul Basacopol, burlescul izvorind astfel de la sine, neforțat. Și restul distribuției se integrează acestui spirit novator. Junele prim, tenorul Alexandru Badea, apare ușor pierdut și năucit în fața inventivității celor două aliate, dar, odată intrat în joc, se integrează mecanismului farsei. În timpul consultului, cei patru doctori, interpretați de Cornel Tudose, Imre Schipp, Nicolae Raiciu și Sever Barnea, stau gospodărește la o șuetă pe teme cu totul extramedicale. Aici ne-am amintit cu plăcere o mai veche montare cu același titlu a lui A.I. Arbore, din care un joc subtil al pălăriilor doctorilor rămâne ca un moment antologic.

Scenografia lui Silviu Ioniță rimează cu regia, amplificându-i sensurile. Deco-

rul reprezintă veneticele și auriacele unei inimi uriașe. Și tot în formă de inimă apare o oglindă ce domină scena, o oglindă a mesei de operație, căci — nu-i așa? — amorul este doctor. Dirijorul Aurel Niculescu a cerut mult unei orchestre ce a apărut depășită de dificultatea partiturii. La rindul ei, coregrafa Adina Cezar a montat în același limbaj modern scene dansante, pline de savoare.

Este **Amorul doctor** un autentic spectacol de operă? Întrebării malițioase pe care ar putea-o pune unele spirite conservatoare îi răspund afirmativ, cu talentul și detașarea proprii tinereții biruitoare, studenții Conservatorului bucareștean și regizorul Anghel Ionescu Arbore.

Cristian MIHAILESCU

Teatrul în presa de acum un veac septembrie 1887

Rînd pe rînd, se închid grădinile de teatru: **Orfeu**, **Stavri**, în urmă **Dacia**. Aici, trupa lui Al. L. Bobescu mai reprezintă câteva opere. În septembrie, străbunii nu mai gustau teatrul. Se deschideau cramele. ● Ziarul **Națiunea** incurajează **Societatea dramatică** a primei scene: „Repertoriul e foarte variat și interesant. Publicul va încuraja desigur, cu multă bunăvoință, ostenele ce-și dă Direcțiunea pentru menținerea prestigiului teatrului românesc“. Caldă publicitate înaintea primului gong al stagiunii Teatrului Național. Ambițiile sint mari. Directorul C. Stăncescu anunță titluri din încă tînăra dramaturgie națională. Citim, tot în **Națiunea** (13 sept.): **Fintina Blanduziei**, **Răzvan și Vidra**, **Despot-Vodă**, **O scrisoare pierdută**. Lista repertorială e lungă, dar se poate detașa, dintre melodrame și piese de salon, un adevărat „ciclu Shakespeare“: **Hamlet**, **Macbeth**, **Richard III**, **Ro-**

meo și Julieta, **Othello**. Un repertoriu clasic — național și universal — sprijinit pe o tripletă de aur: C. Nottara, Grigore Manolescu, Aristizza Romanescu.

● Din Brașov, „corespondentul nostru“ (al ziarului **Națiunea**) anunță sfîrșitul încercatului de glorie la-cob Mureșanu, membru fondator al **Astrel**, corifeu al artelor din Ardeal, un împătimit al teatrului de diletanți. Unul din marea generație care a visat Teatrul Național transilvan. Ziarul **Unirea** din 16 septembrie forțează o notă care sună plăcut în vremea cînd se afirma dramaturgia originală: „Ar fi bine ca tinerii cari se ocupă cu literatura dramatică să mai facă și iarna aceasta o încercare și să vadă dacă operele lor se vor mai pune spre păstrare în cancelaria secretariatului“. Avertismentul lui Kogălniceanu de la 1840 e încă valabil: „traducțiunile sufocă spiritul național“. ● La 26 septembrie, s-a deschis stagiunea Naționalului cu drama **Ovidiu** de V. Alecsandri. Bardul a scris un întreg act, devenit înfiu, a redistribuit unele tirade de-a lungul actelor, a suprimat versuri. E versiunea definitivă a piesei. Cu C. Nottara (Octavian August), Grigore Manolescu (Ovi-

dium), Aristizza Romanescu (Iulia), Vasile Leonescu, St. Iulian, Iancu Niculescu, Maria Ciucurescu etc. ● Cum arăta sala Naționalului la deschiderea stagiunii de acum un veac? Transcriem din ziarul **Națiunea** (30 septembrie): „Sala era plină. Aici mai cu seamă am putea spune că se băgase prea multă lume, care, gratis ori pe parale, făcea un zgomot asurzitor, aplaudind cînd pe autor, cînd pe artiști, cînd chiar pe dl. Hubsch, șeful orchestrei și provocind adesea hilarități, nepotrivite nici cu felul piesei ce se juca, nici cu gustul celorlalți nemuritori... Faptul de a chema pe autor după sfîrșitul fiecărui act devenise în adevăr obositor și pentru dl. Alecsandri, care era nevoit să-și părăsească locul din lojă spre a se prezenta publicului, și pentru o mare parte din spectatori teatrului, care ajunseseră să-și închipuiască că prezintarea autorului pe scenă face parte integrantă din scenariul piesei din nou aranjat și adăugat“. În ziarul **Unirea** (30 septembrie), citim că „Dl. Manolescu a făcut un studiu amănunțit asupra morții lui Ovidiu și a fost cit se poate mai natural“.

I. N.